

Plānoti grozījumi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā

Autore: Aija Lasmane, Sorainen

Finanšu ministrija ziņo, ka ir izstrādājusi grozījumus Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā. To mērķis ir pilnveidot un precizēt uzņēmumu ienākuma nodokļa regulējumu, kā arī novērst potenciālus nodokļu dubultās uzlikšanas riskus uzņēmumu likvidācijas, akciju atpiršanas, personāla akciju emisiju un tirgus cenas korekcijas gadījumā.

Likumprojektā paredzēts paplašināt termina “dividendes” definīciju, tajā iekļaujot arī likvidācijas kvotu un atlīdzību par savu akciju atpiršanu. Tādējādi paredzēts novērst šo ienākumu iespējamu atkārtotu aplikšanu ar nodokļiem saņēmēja līmenī.

Tāpat likumprojektā paredzēts ieviest savstarpēja darījuma tirgus cenas korekcijas mehānismu, kas nodokļa maksātājam ļaus samazināt ar nodokli apliekamo bāzi par summu, par kuru saistītās personas apliekamie ienākumi palielināti atbilstoši savstarpējā darījuma tirgus cenai. Šāds risinājums novērsīs situāciju, kad viena un tā paša darījuma ietvaros koriģētās summas starpībai nodoklis tiek piemērots abām darījuma pusēm.

Izmaiņas paredzētas arī attiecībā uz nosacītajām dividendēm. Turpmāk atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa samaksa par nosacītajām dividendēm būtu veicama brīdī, kad reorganizācijas rezultātā nodokļa maksātāja pamatkapitāls tiek samazināts vai tas beidz pastāvēt. Šādi tiktu novērstas identificētās problēmas ar nosacīto dividenžu izsekojamību uzņēmumu reorganizāciju ietvaros.

Lai novērstu potenciālu dubultu nodokļa uzlikšanu peļņai, kas novirzīta personāla akciju emisijai, likumprojektā paredzēts, ka uzņēmuma pamatkapitāla samazināšanas vai likvidācijas gadījumā neņem vērā personāla akcijas, kas emitētas uz uzņēmuma nesadalītās peļņas rēķina, ja šo akciju dzēšanas gadījumā tiesības uz samazināto pamatkapitālu saglabā minētais uzņēmums.

Tāpat paredzēts atvieglot nosacījumus procentu maksājumu iekļaušanai ar nodokli apliekamajā bāzē gadījumos, kad pārskata gada parādu saistību vidējais apjoms pārsniedz četrkārtu nodokļa maksātāja pašu kapitāla apjomu. Turpmāk šie nosacījumi būtu attiecināmi uz neto procentu summu, proti, starpību starp procentu ienākumiem un procentu izdevumiem, nevis bruto procentu summu. Tas novērsīs nesamērīgas uzņēmumu ienākuma nodokļa sekas uzņēmumiem, kuri veic finanšu starpniecības pakalpojumus.

Likumprojektā paredzēts arī precizēt uzņēmumu ienākuma nodokļa piemērošanu sociālajiem uzņēmumiem, ņemot vērā no 2027. gada 1. janvāra plānotās izmaiņas Sociālo uzņēmumu likumā. Tādējādi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma regulējums tiks saskaņots ar Sociālo uzņēmumu likumā paredzēto.

Sagatavotais likumprojekts paredz arī Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normu saskaņošanu ar citiem normatīvajiem aktiem, tostarp Segto obligāciju likumu, kā arī citas tehniskas izmaiņas, kas precizē Uzņēmumu ienākuma nodokļa likuma normas.

Pēc publiskās apspriešanas Finanšu ministrija nodod likumprojektu starpinstitūciju saskaņošanai.